

1882-03-13

þÿ — ½ · ã ¿ Â š í à á ¿ Â ° ± ä ¬ ä ¿ ½ “ ¬

þÿ ! á ± ³ ° ¿ í ´ · â , • ¹ ² ð » ± ¿ â (¼ µ ä ¬ æ á .)

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7701>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Κυπρος-Γαλλία

Albert Goudry

Ευρωπαϊκός Φραγκοδότης

Προϊόντα (Βαμβακί)

Παφός

Γυναίκες

COOP

Υφαντικά

Βιομηχανία

Εμπορικό

Διαφορές

Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΠΡΟΣ

κατά τον Γάλλον GOUDRY

(Μετάφρασις κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΦΡΑΓΚΟΥΔΗ.)

Ὅτι πλείονες οἱ ἰσχυρότεροι βοηθῶντων
πολεμικῶν λαῶν. Ὁ Ἄραψ μεταχειρίζε-
ται τὸν ἵππον οὐχὶ μόνον ἐν πολέμῳ ἀλλ
ἀ καὶ ἵνα διέρχεται τὰς ἀχαεῖς ἐκτά-
σεις, αἷτινες χωρίζουσι τὰς ὀάσεις ἐνθα
διάγει τὴν πλάναν ζωὴν του. Κύριοι μι-
κρὰς ἐκτάσεως ἐδάφους, οὗ ἡ γονιμότης
εἶνε ἀνεξάντλητος, ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῶν
τῶν θέσιων ἐν τῇ μέσῳ τῶν ὑδάτων, ἐς
πάσης ἄλλης ἐπιδρομῆς ἐκτὸς ἐκ ναυτι-
κοῦ στρατοῦ, οἱ Κύπριοι εἰς ἠσθέντησαν
τὴν ἀνάγκην τὰ τρίψωσι πολυαριθμῶν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Αυγὸς.....ΗΜΕΡ. 13/25/3 1882

δρομείς ἵππους· ἔχουσι καμήλους πρὸς μεταφράν τῶν πλουσιοπαρόχων ἰσοδει-
ῶν τῶν πεδιάδων τινῶν καὶ ἡμιόνους πρὸς δι-
άβασιν τῶν ὑρεινῶν μερῶν. Τὰ ζῶα ταῦ-
τα εἰς ἡττοὺς τοῦ ἵππου δαπανηρὰ καὶ φέ-
ρουσι βαρύτερα φορτία· ἀληθές ὅτι ἔχου-
σι βαρύτερον βῆμα, ἀλλ' οἱ Ἀνατολί-
ται ἀγνοοῦσι τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου, ἢ
δὲ βραδύτης τῆς ἡμίονου καὶ τῆς καμή-
λου εὐρίσκειται ἐν ἀρμοσίᾳ πρὸς τὸν νω-
θρὸν χαρακτήρα αὐτῶν. Ἐπειδὴ ἐν Κύ-
πρῳ δὲν ὑπάρχουσιν ἀμαξιτοὶ ὁδοὶ καὶ τὰ
πάντα μετακομίζονται ἐπὶ τῶν ζώων, διὰ
πιῦτο συναντᾷ τις καρσβίνια ἐκ πολλῶν
δέκάδων καμήλων. Καθ' ἑκάστην πρῶταν
τὰ ζῶα ταῦτα καλύπτουν τοὺς πέριξ
πῆς Λάρνακος ἀγρούς. Μόνοι περιιένου-
σαι τοὺς κυρίους τῶν, οἵτινες πωλοῦν
τὰ σιτία τῶν ἐν τῇ πόλει, συσσωρευμέ-
ναι ἐν κύκλῳ παρουσιάζουσι τι ἀληθῶς
παράδοξον.

Οἱ βόες εἶνε σπάρκι, διότι ὁ τόπος
δὲν παράγει βοσκήν· ἐξ ἄλλου οἱ ἀνατολί-
ται ὀλίγον ἀρέσκονται εἰς τὸ κρέας τῶν
ἢ τροφή· αὕτη εἶνε λίαν Γερμανικὴ διὰ
τὰς Γερμανικὰς χώρας, τὸνναντίον δὲ ἀναγ-
καίᾳ εἰς τὰ ἀρκτῶα μέρη καὶ κατὰ διάτα-
ξιν τῆς προνοίας αἱ νομαὶ ὑπερπλιονά-
ζουσι εἰς ταῦτα τὰ μέρη, τὴν δὲ πᾶσαν
τῶν βοῶν ἀναπληροῦσι πολυάριθμα ποί-
νια προβάτων καὶ αἰγῶν, ἅτινα πολλά
κις ἀρκυῖνται νεμόμεθα τὴν χλόην τῶν
χέρσων ἀγρῶν. Εἰς τινὰ τῶν προβάτων
ἢ οὐρὰ λαμβάνει τερατίαν ἀνάπτυξιν,
μάλιστα λέγεται, ἐν τισὶ τῆς ἀνατολῆς

μέρεσιν, ὅτι καταντᾶ τὸσον μεγάλη, ὥστε οἱ ποιμένες ἀναγκάζονται νὰ τὴν ὑπεβιτάζωσιν ἐπὶ μικροῦ διτροχῶ ἀμαξίου προσδεδεμένου. εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ προβάτου: Ἐν εἰδὸν ποτε ἐν χρήσει τὴν παράδοξον αὐτὴν μέθοδον. Τὸ χρησιμώτερον ἐν Κύπρῳ ζῶον εἶνε τὸ ἰσχυρότερον τῶν ὄντων· ὁ μεταξοσκώληξ ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ ὡς μόνος πλοῦτος τῆς νήσου. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ βιομηχανία τῶν μεταξῶν ἐξήσκειτο ἐπὶ μακρὸν ἐν Κίτῳ χωρὶς νὰ γνωσθῇ ὑπὸ τῶν λαῶν τῆς Δύσεως· οἱ νόμοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους ἀπηγόρευον τὴν ἐξαγωγήν τῶν ὠν τῶν μεταξοσκωλήκων. Κατὰ τὸ 502 ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀυτοκράτορος Ἰουπινίου δύο μοναχοὶ παραξιάσαντες τὸν νόμον ἤνεγκον εἰς Κων]πουλιν μικρὰν ποσότητα ὠν, ἅτινα ἐκρυψαν ἐντὸς τῶν βακτηριῶν τῶν ἐκτοτε χρονολογεῖται ἡ εὐρώπην εἰσαγωγὴ τῆς βυμβυκοτροφίας, ἥτις διεδόθη μετ' ἄλιγον κατὰ τὴν Πελοπόννησον λαβοῦσαν ἐκ τοῦ πορῶ τοῦ ὀνομα Μωρέας, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἢ πρὸ πάντων τὴν Κύπρον. Ἡ ἐπιδρομὴ τῶν Τούρκων ἐπήνεγκεν ὀλέθριον τραῦμα. Ἐνῶ ἡ Ἀνατολὴ παρήκμαζεν, ἡ Δύσις ἐβλεπεν αὐξάνουσαν ἐν τῇ ἠθικῇ θυνάμει τὴν βιομηχανίαν ἢ τὸ ἐμπόριόν τῆς ἢ βυμβυκοτροφία λαβοῦσα τὴν γενικὴν ὠθησιν τῆς δεκάτης ἐβδόμης ἐκατοσταετηρίδος ἢ ὑποσηρῆχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Κολλέρτ. κατέστη οὕτως εἰπὴν ἐν τῶν ωραιότερων κτημάτων τῆς Γαλλίας. Παροῦσα ἡ καλλιέργεια τῶν

συκομινεῶν ἢ ἡ μεταξοσκωληκοτροφία
δὲν ἐξήρκεσαν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κατα-
σκευῆς· τὰ βλέμματα ἐπράφησαν τότε
πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἢ αἰ τῆς Τουρκίας
μέταξαι κυρίως δὲ αἰ τῆς Κύπρου κατέ-
τησαν περίβλεπτοι. Ἡ βομβυκοτροφία
πολὺ εἰς τὰς χώρας ταύτας ἐξέπτεσεν, ἀλ-
λ' ἐν τούτοις δὲν ἐσβέσθη χάρις εἰς τὸ
ἔθνος τοῦ νὰ φέρῃσι μεταξύνους χιτῶνας.
Ἐν Κύπρῳ οὐδεμία ὑγάρχει γυνὴ
μὴ ἔχουσα ἓνα μιτάξιον χιτῶνα.
Ἡ ἐσθῆς ἀνοίγεται ἐπὶ οὐ τήθους ὅ-
πως ἀφίη εἰς τὸ ἔλλειμα τὸ πολῦτιμον
ὑφασμα ἢ ταματᾶ ὑπὸ τὰς μασχάλας ὅ-
πως δείξῃ τὰς ἐκ μετὰξης χειρίδας ὅμα-
λῶς κρεμαμέναις ὑπὸ τοὺς βραχίονας·
ἐκ τούτου λοιπὸν ἢ ὑπὸ τὰς πειχροτέ-
ρας καλύβας αἱ γυναῖκες ἢ αἱ κόραι ἐ-
ξυκολούθησαν ἀνατρέφουσαι μεταξοσκω-
ληκας· ἡ ἔργασία τῶν αὐτῆ, ἣτις περιω-
ρίζετο σχεδὸν εἰς τὰς οἰκιακὰς ἀνάγ-
κας ἤρκει ὅπως διατηρῆ τὴν τῆς μετά-
ξης βιομηχανίαν· ἦτο τῶσον εὐχολον νὰ
τὴν ἀναπτύξῃ τις, ὅσον δίσκολον ἢ ἐπὶ
ποιον νὰ τὴν δημιουργήσῃ. Εἶναι οἱ Εὐ-
ρωπαϊοὶ αἵτινες δίκαιως καυχῶνται διὰ
τὴν ἀνύψωσιν ἐν Ἀνατολῇ τῆς βομβυκο-

τροφίας. Ουδείς Εὐρωπαϊῶς μεταξοκλώ-
της ἐγκατέστη εἰσέτι ἐν Κύπρῳ ἢ δὲ κα-
τασκευὴ τῆς μετάξης ἐμεινεν ἢ αὐτῇ. Ἐν
τούτοις ἡ παραγωγή ταχέως αὐξάνει, δι-
ότι τὰ μέρη γῆς καταναλώσεως καθίσταν-
ται ὠφελιμώτερα. Ἡ καλλιτέρα ἐν τῇ νή-
σῳ μέταξα εἶνε ἡ τῆς Πάφου. Ἡ ὑπε-
ροχὴ αὐτῆ προέρχεται κυρίως ἐκ τῆς
χρήσεως μὴ ἐγκεντρικῶν συκαμινῶν
ἢ πιθανὸν ὡσαύτως ἐκ τοῦ γήρατος τῶν
δένδρων. "Ἡ πείρα, λέγει ὁ Olivier de
Ferges, καταδεικνύει ὅτι τὸ φύλλον τῶν
παλαιῶν συκαμινῶν εἶνε ὠφελιμώτερον
ἢ ὑγιεινότερον εἰς τοὺς σκώληκας ἢ τὰ
τῶν νέων, συμμετεχοῦσης τοιαύτης ιδιό-
τητος τῆς ἀμπέλου, ἥτις ἀποδίδει, πα-
λαιά αὖσα, καλλίτερον οἶνον ἢ νέα." Ἐξ ἄλ-
λουτὸ διαμέρισμα Πάφου εἶνε Κοινοῦδες καὶ
αἱ ὄρειαι μέταξαι εἶνε πάντοτε προτιμώ-
τεραι τῶν τῶν πεδιάδων. Μόσαι αἱ πτω-
χαὶ κλώπειραι ζωογονοῦσι σήμερον τὰ ἐ-
ρείπια τῆς Πάφου ἢ μετὰξά των εἶνε ἡ
μόνη πολυτέλεια ἥτις ὑπάρχει ἐπὶ γῆς
δια μακροῦς χρόνους τόσον ὀνομαστῆς διὰ
τὰ πλούτη της.

(ἔπειτα τὸ τέλος.)